

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ І
ТВОРЧІСТЬ УЧИТЕЛЯ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність А 3 Початкова освіта

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
початкової освіти та освітніх інновацій.
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна майстерність і творчість учителя
Викладач (-і)	Кіліченко О.І.
Контактний телефон викладача	+380673717696
Е-mail викладача	oksana.kilichenko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.cnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є: шляхи та способи оптимізації зростання педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями педагогічної діяльності та професійної майстерності вчителів початкових класів, визначення шляхів вдосконалення педагогічної майстерності та розвитку їх професійної творчості <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: - засвоєння здобувачами освіти основних вимог, які ставить суспільство перед сучасним творчим учителем початкової школи; - оволодіння ними теоретичними основами сутності і компонентів педагогічної майстерності; - розуміння стилів та моделей педагогічного спілкування; - цілеспрямоване, науково організоване формування власного досвіду творчої педагогічної діяльності. - використання професійно-педагогічного тренінгу в самовдосконаленні майбутніми вчителями початкових класів.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення і діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності.	

Фахові компетентності:

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

Програмні результати:

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	24
лабораторні заняття	
самостійна робота	36

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	Початкова освіта	4	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.			
	лекції	заняття		сам. роб.
		Пр.	Лаб	

1. Сутність педагогічної майстерності	2	2		4
2. Педагогічна творчість учителя в освітньому процесі	2	2		4
3. Професійне самовиховання майбутніх учителів початкових класів, як педагогічна проблема	2	2		4
4. Педагогічне спілкування. Стили та моделі педагогічного спілкування.	2	4		4
5. Організація комфортного освітнього середовища	4	4		4
6. Педагогічний такт і майстерність учителя	2	2		4
7. Педагогічна майстерність й авторитет учителя	2	2		4
8. Педагогіка і практична режисура.	2	2		4
9. Педагогічна техніка вчителя. Професійно-педагогічний тренінг	2	4	6	4
ЗАГ.	24	24	6	36

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» https://cutt.ly/YeXSdlpV Вид контролю: екзамен – 50 балів. Лекції - 5 Практичні заняття – 30 Лабораторні заняття -5 Самостійна робота – 5 Контрольна робота – 5 Максимальна кількість балів – 100 балів
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 5 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 15 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх запланованих робіт
Підсумковий контроль	Екзамен. Форма здачі – комбінована (усна, письмова).
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Завдання для письмових робіт відображенні на дистанційному і в гугл-класі. Їх виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов’язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві освіти індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» http://surl.li/vystzz; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» http://surl.li/fhjkjz; Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному	

університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>

Неформальна освіта: Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://cutt.ly/QeXSxE0n> передбачає можливість зарахування неформальної освіти й отримання додаткових балів.

8. Рекомендована література

1. Антонова О.Є., Бірук Н.П., Павленко В.В. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять із обов'язкової освітньої компоненти «Теорія та методика педагогічної діяльності» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 31 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/36249/1/Pavlenko.pdf>
2. Вашак О.О., Вільхова О.Г. Основи педагогічної майстерності та педагогічної творчості: методичні рекомендації до практичних занять. Полтава, 2019. 66 с. URL: <http://surl.li/nkkmga>
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Либідь, 1997. URL: <http://surl.li/zmsqmj>
4. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
5. Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України; гол. ред. В. Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. URL: <http://surl.li/bkwmc>
6. Закон України «Про вищу освіту» (2014) (у редакції від 2.05.2023). URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2235/>
7. Закон України «Про освіту» (2017). URL: <http://www.osvita-konotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.htm>
8. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (2020) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
9. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. URL: http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Book_%D0%9F%D0%9C%D0%92.pdf
10. Матвеева Н.О. Педагогічна майстерність : навчально-методичний супровід самостійної роботи студентів. - Івано-Франківськ : НАІР, 2015. - 327 с.
11. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bibik. Київ : TOB «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 360 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
12. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
13. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja (navchalno-metodичний posibnyk). Чернівці, 2018. 126 с. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/798.pdf>
14. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр» : навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с. URL: <http://surl.li/tsgegg>
15. Основи педагогічної майстерності (для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта) : навч.-метод. посібник / упоряд. Наталія Мачинська, Анна Федорович, Наталія Яремчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/05/Osnovy-ped-maysternosti-Navch.-posibnyk.pdf2020.pdf>

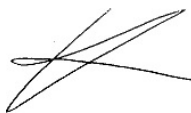
16. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід/Автор-упорядник О. І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/kilichenko.pdf>
17. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 349 с. URL: <http://surl.li/umoeaw>
18. Педагогічна майстерність: підручник. /за ред.І.А.Зязюна, Київ, 2008. 376 с. URL: https://www.pedagogic-master.com.ua/public/PM_Zyazyun.pdf
19. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи :монографія / за ред. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 427 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/154897499.pdf>
20. Професійна мобільність учителя початкової школи: курс лекцій, опорні схеми / Автор-упорядник: О.І.Кіліченко. Івано-Франківськ, 2017. 112 с.
21. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти» URL: <http://surl.li/cztcik>
22. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: Підручник. К.: Міленіум, 2006. 346 с. URL: <http://surl.li/tqgbwz>
23. Стельмах Н.В. Педагогіка (педагогічна творчість): посібник. Миколаїв, 2017. 192 с. URL: <http://surl.li/kvgkdt>
24. Сухомлинський В.О. Лист про педагогічну етику. Вибр. твори: В 5 т. Т. 5. С. 591-600.
25. Сухомлинський В.О. Роль особи вчителя в духовному житті колективу та особистості. Київ, 1976. Т. 1.
26. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Київ : Акта, 2012. С. 415-416.
27. Сухомлинський В.О. Сто порад учителю // Вибр. твори: В 5-ти т. – К.,1976. Т. 2.
28. Сучасний педагог <http://www.horting.org.ua/node/1436>
29. Теслюк В.М., Лузан П.Г. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник. К. : Видавництво Ліра-К, 2011. 312 с. URL: https://method.ucoz.ua/_ld/0/69_Tesluk-pdf.pdf
30. Туріщева Л.В. Творчість у педагогічній діяльності. Х.: Вид. група. «Основа», 2010. 128 с.
31. Філатова Л. С. Педагогічна майстерність : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти педагогічних університетів за спеціальностями 013 Початкова освіта; 016 Спеціальна освіта. Харків : ХНПУ, 2021. 90 с URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/80136fd8-533d-432c-a6dc-602ffa90ef64/content>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. URL:<http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач

кандидат педагогічних наук,
доцент

Оксана КІЛІЧЕНКО